משניות מבוארות

מסכת חולין פרק ה

בְּפֶרֶק ב׳ משנה ו׳. **אכלה בֵּין הַמִּנְחָה**, דְּבָר שֶׁהוּא סֵם הַמָּוֶת לָאָדָם וְלֹא בַּלַּיְלָה, **אוֹ שֶׁהִכִּישָׁהּ נָחָשׁ, מְתָּרֵת מִשּׁוּם טְרֵפָה וְאֲסוּרָה מִשּׁוּם סַכָּנַת נְפָשׁוֹת.**

1) סימני בהמה וחיה נאמרו מן התורה, דִּכְתִיב (וַיִּקְרָא יא, ב): ״זֹאת הַחַיָּה אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ״, הָא מַעֲלָת גְּרֵה וּמַפְרֶסֶת פַּרְסָה, וּבְהֵמָה בְּכֹלָּן. **חיה, וסימני כולן לא נאמרו, אבל אמרו חכמים, כל עוף הדורס שאוכל אבר מן החי, כל עוף שיש לו אצבע יתרה, וזפק, וקרקבנו נקלף, טהור.** דְּכָל אֲלִיעֶזֶר בְּרַבִּי צָדוֹק אוֹמֵר, כָּל עוֹף הַחוֹלֵק אֶת רַגְלָיו; **ד** וְבַחֲגָבִים, כֹּל שֶׁיֵּשׁ לוֹ אַרְבַּע רַגְלַיִם, וְאַרְבַּע כְּנָפַיִם, וְקִרְסָלַיִם, וּכְנָפָיו חוֹפִין אֶת רֻבּוֹ. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: וּשְׁמוֹ חָגָב. וּבְדַגִּים, כֹּל שֶׁיֵּשׁ לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, שְׁנֵי קַשְׂקַשִּׂים וְסְנַפִּיר אֶחָד. וְאֵלּוּ הֵן קַשְׂקַשִּׂים, הַקְּבוּעִין בּוֹ. וּסְנַפִּירִין, הַפּוֹרְחִין בָּהֶן:

פרק ד א בְּהֵמָה הַמִּקְשָׁה לֵילֵד וְהוֹצִיא הַעֲבָר אֶת יָדוֹ וְהֶחֱזִירָהּ, מֻתָּר בַּאֲכִילָה. הוֹצִיא אֶת רֹאשׁוֹ, אַף עַל פִּי שֶׁהֶחֱזִירוֹ, הֲרֵי זֶה כְּיָלוּד. חוֹתֵךְ מִעֹבֶר שֶׁבְּמֵעָיהָ, מֻתָּר בַּאֲכִילָה. מִן הַטְּחוֹל וּמִן הַכְּלָיוֹת, אָסוּר בַּאֲכִילָה. זֶה הַכְּלָל, דָּבָר שֶׁהוּא גּוּפָהּ, אָסוּר. שֶׁאֵינוֹ גּוּפָהּ, מֻתָּר. **ב** הַמְבֻכֶּרֶת הַמִּקְשָׁה לֵילֵד, מֻתָּרוֹת אֲבָר אֲבָר וּמְשַׁלְּחִין לְכֶלְבִים. יָצָא רֻבּוֹ, הֲרֵי זֶה יְקֻבָּר. וְנִמְצְרָה מִן הַבְּכוֹרָה: **ג** בְּהֵמָה שֶׁמַּת עֻבָּרָהּ בְּתוֹךְ מְעָיֶיהָ וְהוֹשִׁיט הָרוֹעֶה אֶת יָדוֹ וְנָגַע בּוֹ, בֵּין בְּבְהֵמָה טְמֵאָה, בֵּין בְּבְהֵמָה טְהוֹרָה. רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי אוֹמֵר, בִּטְמֵאָה, וּבִטְהוֹרָה, טָהוֹר. הָאִשָּׁה שֶׁמֵּת יַלְדָּהּ בְּתוֹךְ מְעָיָהּ וּפִשְׁטָה חַיָּה אֶת יַדָּהּ וְנָגְעָה בּוֹ, הַחַיָּה טְמֵאָה טְמֵאת שִׁבְעָה, וְהָאִשָּׁה טְהוֹרָה עַד שֶׁיֵּצֵא הַוָּלָד: **ד** בְּהֵמָה הַמִּקְשָׁה לֵילֵד וְהוֹצִיא עֹבֶר אֶת יָדוֹ וְאַחַר כָּךְ שָׁחַט אֶת אִמּוֹ, הַבָּשָׂר טָהוֹר. שָׁחַט אֶת אִמּוֹ וְאַחַר כָּךְ חָתְכָה, הַבָּשָׂר מֻגָּע בְּנֵבֶלָה. דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְחַכָּמִים אוֹמְרִים, מֻגָּע טְרֵפָה שֶׁחִוּטָה. מָה מְצִינוּ בְּטְרֵפָה שֶׁשְּׁחִיטָתָהּ מְטַהֶרְתָּהּ, אַף שְׁחִיטַת בְּהֵמָה טְהוֹרָה אַף הָאֵבֶר. אָמַר לָהֶם רַבִּי מֵאִיר, לֹא, אִם טְהָרָה שְׁחִיטַת טְרֵפָה אוֹתָהּ דָּבָר שֶׁגּוּפָהּ, תִּטְהַר אֶת הָאֵבֶר דָּבָר שֶׁאֵינוֹ גּוּפָהּ. מִנַּיִן לַטְּרֵפָה שֶׁשְּׁחִיטָתָהּ מְטַהֶרְתָּהּ, בְּהֵמָה טְמֵאָה אֲסוּרָה בַּאֲכִילָה, אַף טְרֵפָה אֲסוּרָה בַּאֲכִילָה. מָה בְּהֵמָה טְמֵאָה אֵין שְׁחִיטָתָהּ מְטַהֶרְתָּהּ, אַף טְרֵפָה לֹא תְטַהֶרְנָהּ שְׁחִיטָתָהּ. לֹא. אִם אָמַרְתָּ בִּבְהֵמָה טְמֵאָה שֶׁלֹּא הָיְתָה לָהּ שְׁעַת הַכֹּשֶׁר, תֹּאמַר בִּטְרֵפָה שֶׁהָיְתָה לָהּ שְׁעַת הַכֹּשֶׁר.

מסכת חולין פרק ה

״יִבְשַׁר בְּשָׂדֶה טְרֵפָה לֹא תֹאכֵלוּ״ לְהֲבִיא אֵיבֶר וּבְשַׂר הַמְּדֻלְדָּלִין. וְאִם נִשְׁבַּר בְּצָעֲצָע בִּמְקוֹם עֹב, אִם רֹב בָּשָׂר, גַּם הַבְּהֵמָה אִסּוּרָה. רוּחַ שְׁוָה לַבְּהֵמָה בְּדִין זֶה.) **ד) הַשּׁוֹחֵט אֶת הַבְּהֵמָה וּמָצָא בָהּ טְרֵפָה, הַרֵי שֶׁנּוֹלְדָה טְרֵפָה מִן הַבֶּטֶן מֻתָּרוֹת לְכֶלְבִים. אִם אָמַרְתָּ בִּבְהֵמָה טְמֵאָה שֶׁכֵּן אֵין בִּמְינָהּ שְׁחִיטָה, תֹּאמַר בְּטְרֵפָה שֶׁיֵּשׁ בִּמְינָהּ שְׁחִיטָה. בֵּן שְׁמוּנָה חַי, אֵין שְׁחִיטָתוֹ מְטַהֶרְתּוֹ, לְפִי שֶׁאֵין בִּמְינוֹ שְׁחִיטָה: **ה** הַשּׁוֹחֵט אֶת הַבְּהֵמָה וּמָצָא בָהּ בֵּן שְׁמוּנָה חַי אוֹ מֵת, אוֹ בֵּן תִּשְׁעָה מֵת, קוֹדְמוֹ וּמוֹצִיא אֶת דָּמוֹ. מָצָא בֵּן תִּשְׁעָה חַי, טָעוּן שְׁחִיטָה, וְחַיָּב בְּאוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ, דִּבְרֵי מֵאִיר. וְחַכָּמִים אוֹמְרִים, שְׁחִיטַת אִמּוֹ מְטַהֶרְתּוֹ. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר מְטַהֶרְתּוֹ. קָרְעָה וּמָצָא בָהּ בֵּן תִּשְׁעָה חַי, טָעוּן שְׁחִיטָה, לְפִי שֶׁלֹּא נִשְׁחֲטָה אִמּוֹ: **ו** בְּהֵמָה שֶׁנָּחְתְּכוּ רַגְלֶיהָ מִן הָאֲרִכּוּבָה וּלְמַטָּה, כְּשֵׁרָה. מִן הָאֲרִכּוּבָה וּלְמַעְלָה, פְּסוּלָה. וְכֵן שַׁבָּטוֹ צֹמֶת הַגִּידִין. נִשְׁבַּר הָעֲצָם, אִם רֹב הַבָּשָׂר קַיָּם, שְׁחִיטָתוֹ מְטַהֶרְתּוֹ. וְאִם לָאו, אֵין שְׁחִיטָתוֹ מְטַהֶרְתּוֹ: **ז** הַשּׁוֹחֵט אֶת הַבְּהֵמָה וּמָצָא בָהּ שְׁלִיא, נֶפֶשׁ הַיָּפָה תֹּאכַלְנָה, וְאֵינָהּ מְטַמְּאָה לֹא טְמֵאת אֹכָלִין וְלֹא טְמֵאת נְבֵלוֹת. חֹשֶׁב עָלֶיהָ, מְטַמְּאָה טְמֵאת אֹכָלִין אֲבָל לֹא טְמֵאת נְבֵלוֹת. שְׁלִיא שֶׁנִּקְרַעַת מִקְצָתָהּ, אֲסוּרָה בַּאֲכִילָה. סִימָן לְדָבָר, וְסִימָן וְלָד בָּאִשָּׁה, וְסִימָן וְלָד בְּבְהֵמָה. הַמְבֻכֶּרֶת שֶׁהִפִּילָה שְׁלִיא, יְשַׁלְּחֶנָּה לְכֶלְבִים. וּבִמְקֻדָּשִׁין, תִּקָּבֵר. וְאִין קוֹבְרִין אוֹתָהּ בְּבָרֻשִׁין וְאִין תּוֹלִין אוֹתָהּ בְּאִילָן, מִפְּנֵי דַרְכֵי הָאֱמוֹרִי:

פרק ה א אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ נוֹהֵג בֵּין בָּאָרֶץ בֵּין בְּחוּצָה לָאָרֶץ, בְּפְנֵי הַבַּיִת וְשֶׁלֹּא בִּפְנֵי הַבַּיִת, בְּחֻלִּין וּבִמְקֻדָּשִׁין. כֵּיצַד, הַשּׁוֹחֵט אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ חֻלִּין בְּחוּץ, שְׁנֵיהֶם כְּשֵׁרִים, וְהַשֵּׁנִי טוֹבֵשׁ אֶת הָאֲרֻבָּעִים. קָדְשֵׁיהֶם בְּחוּץ, הָרִאשׁוֹן חַיָּב כָּרֵת, שֶׁהַמְנַתְּחִים קוֹבְרִין אוֹתָהּ בְּפַרְשַׁת דְּרָכִים. שֶׁלֹּא תְּפַיֵּל עוֹד. וְאִין תּוֹלִין אוֹתָהּ בְּאִילָן, מִפְּנֵי דַרְכֵי הָאֱמוֹרִי, שֶׁעוֹשִׂין אוֹתָהּ לְנִחוּשׁ, שֶׁלֹּא תְּפַיֵּל עוֹד, וּתְכִיבֵי הָאֱמוֹרִי (וַיִּקְרָא יח, ג) ״וּבְחֻקֹּתֵיכֶם לֹא תֵלֵכוּ״.

פרק ה כתוב בתורה: (וַיִּקְרָא כב, כח): ״שׁוֹר אוֹ שֶׂה אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ לֹא תִשְׁחֲטוּ בְּיוֹם אֶחָד״. שֶׁאִסְּרוּ לִשְׁחֹט הָאֵם עִם יַלְדָּהּ בְּיוֹם אֶחָד. אֲבָל לִשְׁחֹט בְּאוֹתוֹ יוֹם, אָסוּר לִשְׁחֹט הַוָּלָד וְאוֹתוֹ יוֹם. וְכֵן אִם שָׁחַט הַוָּלָד, מֻתָּר לִשְׁחֹט אִמּוֹ בְּאוֹתוֹ יוֹם. אֲבָל בֵּן בְּנוֹ אֵין בּוֹ בְּנוֹ. מֻתָּר. דְּאוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ מִשְׁמַע דַּי הָאֲרֻבָּעִים, אֲבָל זֶרַע אֵין בְּנוֹ בְּרִיוּחַ אַחֲרֵיהָ. כָּל מְקוֹם שֶׁכָּתוּב סוֹפֵר אֶת הָאֲרֻבָּעִים, הֵינוּ ל״ט מִלְּקוֹת. וְעַל שֵׁם הַכְּתוּב נִקְרָא אַרְבָּעִים.

עַל שֵׁם הַכְּתוּב (דְּבָרִים כה, ג): ״אַרְבָּעִים יַכֶּנּוּ״. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז״ל, מִסֹּפֵר הַמַּשְׁלִים לֹא יַרְבֶּנּוּ, וְהֵינוּ ל״ט. **א) אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ נוֹהֵג בְּאָרֶץ בֵּין בְּחוּצָה לָאָרֶץ,** דְּהַיְינוּ חוֹבַת הַגּוּף. בֵּין **בְּפְנֵי הַבַּיִת**, דְּהַיְינוּ בְּזְמַן שְׁבִיַּת הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם, וְבֵין **וְשֶׁלֹּא בִּפְנֵי הַבַּיִת**. בֵּין **בְּחֻלִּין וּבִמְקֻדָּשִׁין**, דְּאָף עַל פִּי שֶׁקָּבוּעַ בְּעִנְיָן שֶׁל קָדְשֵׁי, דְּהַיְינוּ בְּפָרָשַׁת הַקְּרָבָנוֹת, כֵּיוָן שֶׁכְּתִיב שׁוֹר יְתֵרָה, הַפְּסִיק הָעִנְיָן שֶׁל מְלִיקָה, מִמֵּילָא בְּחֻלִּין. **כֵּיצַד, הַשּׁוֹחֵט אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ חֻלִּין בְּחוּץ, שְׁנֵיהֶם כְּשֵׁרִים. וְהַשֵּׁנִי סוֹפֵר אֶת הָאֲרֻבָּעִים,** מְקַבֵּל מִלְּקוֹת שֶׁעָבַר עַל לֹא תַּעֲשֶׂה. לֹא שֶׁנָּא שֶׁחֵטוּ הָאֵם קֹדֶם, לֹא שֶׁנָּא שֶׁחֵטוּ הַבֵּן קֹדֶם. לֹא שֶׁנָּא אֶת אֶחָד שֶׁחֵטוּ, אוֹ שֶׁנֵּי בְּנֵי אֶחָד, אֶחָד הַשֵּׁנִי הַוָּלָד וְהַשֵּׁנִי הַבֵּן. שֶׁחֵטוּ אוֹתוֹ וּבְנוֹ, הַשֵּׁנִיהֶם **קָדְשֵׁים בְּחוּץ, הָרִאשׁוֹן חַיָּב כָּרֵת,** מִשּׁוּם שׁוֹחֵט קָדָשִׁים בְּחוּץ, דְּאִז הָיְתָה שְׁחִיטָה רְאוּיָה, וְהַשֵּׁנִי עָבַר עַל לֹא תַּעֲשֶׂה. כֵּיוָן שֶׁאִינָהּ רְאוּיָה הָיָה מִכְּבָר. דְּשְׁחִיטָה שֶׁאִינָהּ רְאוּיָה הָיָה, כֵּיוָן שֶׁמֻּחְרָם מִן זְמַן, דְּאִינָהּ רְאוּיָה לְשְׁחִיטָה הַיּוֹם. וְיֵלִיף מִדְּבָרִים בְּשְׁחוּטֵי חוּץ (יז, ז): ״וְאֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הֱבִיאוֹ״, הָרְאוּיִין לְפָתַח אֹהֶל מוֹעֵד, אֵינוֹ חַיָּב מִשּׁוּם שׁוֹחֵט בְּחוּץ.

לְפָנַי שֶׁנִּטְרְפָה שֶׁשְּׁחִיטָה מְטַהֶרְתָּהּ, וְתוֹ אִם פָּקַע מִמֶּנָּה דִּין זֶה אַף אֲחֵרֵי בְּצָעֲצָעָהּ. וּמִקָּשָׁה **טוֹל לְךָ מִה שֶׁהִבְאַת, הֲרֵי שֶׁנּוֹלְדָה טְרֵפָה מִן הַבֶּטֶן, מִנַּיִן** שֶׁשְּׁחִיטָה מְטַהֶרְתָּהּ הֲלָא כָּאן אֵין לָהּ שְׁעַת הַכֹּשֶׁר, וּמִשֶּׁנִּי לֹא תֹּאמַר מִדִּין שֶׁעֲבַר הַכֹּשֶׁר, אֶלָּא הָכִי נִמְצָא, **אִם אֲמַרְתָּ בִּבְהֵמָה טְמֵאָה** שֶׁאֵין בִּמִינָהּ שְׁחִיטָה תֹּאכַלְנָה, **תֹּאמַר בִּטְרֵפָה שֵׁיֵשׁ בִּמִינָהּ שְׁחִיטָה, תֹּאמַר בִּטְרֵפָה שֶׁהָיְתָה לָהּ שְׁעַת הַכֹּשֶׁר.** וְאִם תֹּאמַר הָכִי נָמִי דְּלָא מְטַהֶרְתָּהּ, הָא כָּתַב רַחֲמָנָא בְּחוֹכֶן שֶׁל בְּהֵמָה שֶׁפְּרִסוֹתָיו קְלוּטוֹת וְאֵינָהּ מְפֹרֶסֶת פְּרִסָּה, כֵּיוָן שֶׁהִיא בְּמִינָהּ דְּבְהֵמָה כְּשֵׁרָה שְׁמוּלִיָּרָה בְּרֵאשׁוֹנָה בְּכוֹר פֶּטֶר רֶחֶם, שֶׁהוּא קָדוֹשׁ, **הַמְקֻשָּׁה לֵילֵד, דְּכָל זְמַן שֶׁלֹּא יָצָא רֻבּוֹ לֹא קָדֵשׁ הַבְּכוֹר.** כְּאָחֵד הַבְּכוֹר. **יָצָא רֻבּוֹ** לְפָנַי שֶׁנִּטְרְפָה שֶׁשְּׁחִיטָה מְטַהֶרְתָּהּ, הֲרֵי שֶׁנּוֹלְדָה טְרֵפָה מִן הַבֶּטֶן מֻתָּרוֹת לְכֶלְבִים. אִם אֲמַרְתָּ בִּבְהֵמָה טְמֵאָה שֶׁכֵּן אֵין בִּמִינָהּ שְׁחִיטָה, תֹּאמַר בְּטְרֵפָה שֵׁיֵשׁ בִּמִינָהּ שְׁחִיטָה. בֵּן שְׁמוּנָה חַי, אֵין שְׁחִיטָתוֹ מְטַהֶרְתּוֹ, לְפִי שֶׁאֵין בִּמִינוֹ שְׁחִיטָה: **ה** הַשּׁוֹחֵט אֶת הַבְּהֵמָה וּמָצָא בָהּ בֵּן שְׁמוּנָה חַי אוֹ מֵת, אוֹ בֵּן תִּשְׁעָה מֵת, קוֹדְמוֹ וּמוֹצִיא אֶת דָּמוֹ. מָצָא בֵּן תִּשְׁעָה חַי, טָעוּן שְׁחִיטָה, וְחַיָּב בְּאוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ, דִּבְרֵי מֵאִיר. וְחַכָּמִים אוֹמְרִים, שְׁחִיטַת אִמּוֹ מְטַהֶרְתּוֹ. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, אֲפִילּוּ זֶרַע שְׁמוּנָה שָׁנִים וְחוֹרֹשׁ בְּשָׁדֶה, שְׁחִיטַת אִמּוֹ מְטַהֶרְתּוֹ. קָרְעָה וּמָצָא בָהּ בֵּן תִּשְׁעָה חַי, טָעוּן שְׁחִיטָה, לְפִי שֶׁלֹּא נִשְׁחֲטָה אִמּוֹ: **ו** בְּהֵמָה שֶׁנָּחְתְּכוּ רַגְלֶיהָ מִן הָאֲרִכּוּבָה וּלְמַטָּה, כְּשֵׁרָה. מִן הָאֲרִכּוּבָה וּלְמַעְלָה, פְּסוּלָה. וְכֵן שַׁבָּטוֹ צֹמֶת הַגִּידִין. נִשְׁבַּר הָעֶצֶם, אִם רֹב הַבָּשָׂר קַיָּם, שְׁחִיטָתוֹ מְטַהֶרְתּוֹ. וְאִם לָאו, אֵין שְׁחִיטָתוֹ מְטַהֶרְתּוֹ: **ז** הַשּׁוֹחֵט אֶת הַבְּהֵמָה וּמָצָא בָהּ שְׁלִיא, נֶפֶשׁ הַיָּפָה תֹּאכַלְנָה, וְאֵינָהּ מְטַמְּאָה לֹא טְמֵאת אֹכָלִין וְלֹא טְמֵאת נְבֵלוֹת. חֹשֶׁב עָלֶיהָ, מְטַמְּאָה טְמֵאת אֹכָלִין אֲבָל לֹא טְמֵאת נְבֵלוֹת. שְׁלִיא שֶׁנִּקְרַעַת מִקְצָתָהּ, אֲסוּרָה בַּאֲכִילָה. סִימָן לְדָבָר, וְסִימָן וְלָד בָּאִשָּׁה, וְסִימָן וְלָד בְּבְהֵמָה. הַמְבֻכֶּרֶת שֶׁהִפִּילָה שְׁלִיא, יְשַׁלְּחֶנָּה לְכֶלְבִים. וּבִמְקֻדָּשִׁין, תִּקָּבֵר. וְאִין קוֹבְרִין אוֹתָהּ בְּבָרֻשִׁין וְאִין תּוֹלִין אוֹתָהּ בְּאִילָן, מִפְּנֵי דַרְכֵי הָאֱמוֹרִי:

פרק ה א אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ נוֹהֵג בֵּין בָּאָרֶץ בֵּין בְּחוּצָה לָאָרֶץ, בְּפְנֵי הַבַּיִת וְשֶׁלֹּא בִּפְנֵי הַבַּיִת, בְּחֻלִּין וּבִמְקֻדָּשִׁין. כֵּיצַד, הַשּׁוֹחֵט אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ חֻלִּין בְּחוּץ, שְׁנֵיהֶם כְּשֵׁרִים, וְהַשֵּׁנִי טוֹבֵשׁ אֶת הָאֲרֻבָּעִים. קָדְשֵׁיהֶם בְּחוּץ, הָרִאשׁוֹן חַיָּב כָּרֵת, שֶׁהַמְנַתְּחִים קוֹבְרִין אוֹתָהּ בְּפַרְשַׁת דְּרָכִים. שֶׁלֹּא תְּפַיֵּל עוֹד. וְאִין תּוֹלִין אוֹתָהּ בְּאִילָן, מִפְּנֵי דַרְכֵי הָאֱמוֹרִי, שֶׁעוֹשִׂין אוֹתָהּ לְנִחוּשׁ, שֶׁלֹּא תְּפַיֵּל עוֹד, וּתְכִיבֵי הָאֱמוֹרִי (וַיִּקְרָא יח, ג) ״וּבְחֻקֹּתֵיכֶם לֹא תֵלֵכוּ״.

פרק ה כתוב בתורה: (וַיִּקְרָא כב, כח): ״שׁוֹר אוֹ שֶׂה אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ לֹא תִשְׁחֲטוּ בְּיוֹם אֶחָד״. שֶׁאִסְּרוּ לִשְׁחֹט הָאֵם עִם יַלְדָּהּ בְּיוֹם אֶחָד. אֲבָל לִשְׁחֹט בְּאוֹתוֹ יוֹם, אָסוּר לִשְׁחֹט אִמָּהּ בְּאוֹתוֹ יוֹם. אֲבָל בֵּן בְּנוֹ אֵין בּוֹ בְּנוֹ. מֻתָּר. דְּאוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ מִשְׁמַע דַּי הָאֲרֻבָּעִים, אֲבָל זֶרַע אֵין בְּנוֹ בְּרִיוּחַ אַחֲרֵיהָ. כָּל מְקוֹם שֶׁכָּתוּב סוֹפֵר אֶת הָאֲרֻבָּעִים, הֵינוּ ל״ט מִלְּקוֹת. וְעַל שֵׁם הַכְּתוּב (דְּבָרִים כה, ג): ״אַרְבָּעִים יַכֶּנּוּ״. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז״ל, מִסֹּפֵר הַמַּשְׁלִים לֹא יַרְבֶּנּוּ, וְהֵינוּ ל״ט. **א) אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ נוֹהֵג בְּאָרֶץ בֵּין בְּחוּצָה לָאָרֶץ,** דְּהַיְינוּ חוֹבַת הַגּוּף. בֵּין **בְּפְנֵי הַבַּיִת**, דְּהַיְינוּ בְּזְמַן שְׁבִיַּת הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם. וְבֵין **וְשֶׁלֹּא בִּפְנֵי הַבַּיִת**. בֵּין **בְּחֻלִּין וּבִמְקֻדָּשִׁין**, דְּאָף עַל פִּי שֶׁקָּבוּעַ בְּעִנְיָן שֶׁל קָדְשֵׁי, דְּהַיְינוּ בְּפָרָשַׁת הַקְּרָבָנוֹת, כֵּיוָן שֶׁכְּתִיב שׁוֹר יְתֵרָה, הַפְּסִיק הָעִנְיָן שֶׁל מְלִיקָה, מִמֵּילָא בְּחֻלִּין. **כֵּיצַד, הַשּׁוֹחֵט אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ חֻלִּין בְּחוּץ, שְׁנֵיהֶם כְּשֵׁרִים. וְהַשֵּׁנִי סוֹפֵר אֶת הָאֲרֻבָּעִים,** מְקַבֵּל מִלְּקוֹת שֶׁעָבַר עַל לֹא תַּעֲשֶׂה. לֹא שֶׁנָּא שֶׁחֵטוּ הָאֵם קֹדֶם. לֹא שֶׁנָּא שֶׁחֵטוּ הַבֵּן קֹדֶם. לֹא שֶׁנָּא אֶת אֶחָד שֶׁחֵטוּ. אוֹ שֶׁנֵּי בְּנֵי אֶחָד, אֶחָד הַשֵּׁנִי הַוָּלָד וְהַשֵּׁנִי הַבֵּן. שֶׁחֵטוּ אוֹתוֹ וּבְנוֹ, הַשֵּׁנִיהֶם **קָדְשֵׁים בְּחוּץ, הָרִאשׁוֹן חַיָּב כָּרֵת,** מִשּׁוּם שׁוֹחֵט קָדָשִׁים בְּחוּץ, דְּאִז הָיְתָה שְׁחִיטָה רְאוּיָה, וְהַשֵּׁנִי עָבַר עַל לֹא תַּעֲשֶׂה. כֵּיוָן שֶׁאִינָהּ רְאוּיָה הָיָה, כֵּיוָן שֶׁמֻּחְרָם מִן זְמַן, דְּאִינָהּ רְאוּיָה לְשְׁחִיטָה הַיּוֹם. וְיֵלִיף מִדְּבָרִים בְּשְׁחוּטֵי חוּץ (יז, ז): ״וְאֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הֱבִיאוֹ״, הָרְאוּיִין לְפֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד, אֵינוֹ חַיָּב מִשּׁוּם שׁוֹחֵט בְּחוּץ.

לְפָנַי שֶׁנִּטְרְפָה שֶׁשְּׁחִיטָה מְטַהֶרְתָּהּ, וְתוֹ אִם פָּקַע מִמֶּנָּה דִּין זֶה אַף אֲחֵרֵי בְּצָעֲצָעָהּ. וּמִקָּשָׁה **טוֹל לְךָ מִה שֶׁהִבְאַת, הֲרֵי שֶׁנּוֹלְדָה טְרֵפָה מִן הַבֶּטֶן, מִנַּיִן** שֶׁשְּׁחִיטָה מְטַהֶרְתָּהּ הֲלָא כָּאן אֵין לָהּ שְׁעַת הַכֹּשֶׁר, וּמִשֶּׁנִּי לֹא תֹּאמַר מִדִּין שֶׁעֲבַר הַכֹּשֶׁר, אֶלָּא הָכִי נִמְצָא, **אִם אֲמַרְתָּ בִּבְהֵמָה טְמֵאָה** שֶׁאֵין בִּמִינָהּ שְׁחִיטָה תֹּאכַלְנָה, **תֹּאמַר בִּטְרֵפָה שֵׁיֵשׁ בִּמִינָהּ שְׁחִיטָה, תֹּאמַר בִּטְרֵפָה שֶׁהָיְתָה לָהּ שְׁעַת הַכֹּשֶׁר.** וְאִם תֹּאמַר הָכִי נָמִי דְּלָא מְטַהֶרְתָּהּ, הָא כָּתַב רַחֲמָנָא בְּחוֹכֶן שֶׁל בְּהֵמָה שֶׁפְּרִסוֹתָיו קְלוּטוֹת וְאֵינָהּ מְפֹרֶסֶת פְּרִסָּה, כֵּיוָן שֶׁהִיא בְּמִינָהּ דְּבְהֵמָה כְּשֵׁרָה שְׁמוּלִיָּרָה בְּרֵאשׁוֹנָה בְּכוֹר פֶּטֶר רֶחֶם, שֶׁהוּא קָדוֹשׁ, **הַמְקֻשָּׁה לֵילֵד, דְּכָל זְמַן שֶׁלֹּא יָצָא רֻבּוֹ לֹא קָדֵשׁ הַבְּכוֹר.** כְּאָחֵד הַבְּכוֹר. **יָצָא רֻבּוֹ** לְפָנַי שֶׁנִּטְרְפָה שֶׁשְּׁחִיטָה מְטַהֶרְתָּהּ, הֲרֵי שֶׁנּוֹלְדָה טְרֵפָה מִן הַבֶּטֶן מֻתָּרוֹת לְכֶלְבִים. אִם אֲמַרְתָּ בִּבְהֵמָה טְמֵאָה שֶׁכֵּן אֵין בִּמִינָהּ שְׁחִיטָה, תֹּאמַר בְּטְרֵפָה שֵׁיֵשׁ בִּמִינָהּ שְׁחִיטָה. בֵּן שְׁמוּנָה חַי, אֵין שְׁחִיטָתוֹ מְטַהֶרְתּוֹ, לְפִי שֶׁאֵין בִּמִינוֹ שְׁחִיטָה: **ה** הַשּׁוֹחֵט אֶת הַבְּהֵמָה וּמָצָא בָהּ בֵּן שְׁמוּנָה חַי אוֹ מֵת, אוֹ בֵּן תִּשְׁעָה מֵת, קוֹדְמוֹ וּמוֹצִיא אֶת דָּמוֹ. מָצָא בֵּן תִּשְׁעָה חַי, טָעוּן שְׁחִיטָה, וְחַיָּב בְּאוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ, דִּבְרֵי מֵאִיר. וְחַכָּמִים אוֹמְרִים, שְׁחִיטַת אִמּוֹ מְטַהֶרְתּוֹ. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר מְטַהֶרְתּוֹ. קָרְעָה וּמָצָא בָהּ בֵּן תִּשְׁעָה חַי, טָעוּן שְׁחִיטָה, לְפִי שֶׁלֹּא נִשְׁחֲטָה אִמּוֹ: **ו** בְּהֵמָה שֶׁנָּחְתְּכוּ רַגְלֶיהָ מִן הָאֲרִכּוּבָה וּלְמַטָּה, כְּשֵׁרָה. מִן הָאֲרִכּוּבָה וּלְמַעְלָה, פְּסוּלָה. וְכֵן שַׁבָּטוֹ צֹמֶת הַגִּידִין. נִשְׁבַּר הָעֶצֶם, אִם רֹב הַבָּשָׂר קַיָּם, שְׁחִיטָתוֹ מְטַהֶרְתּוֹ. וְאִם לָאו, אֵין שְׁחִיטָתוֹ מְטַהֶרְתּוֹ. וְאַף עַל פִּי שֶׁהַבְּהֵמָה מֻתָּרֶת, אֵין הָאֵבֶר מֻתָּר בַּאֲכִילָה, מִדִּכְתִיב (שמות יב, כב):